

„Strukturální politika v České republice – možnosti a limity přístupu multi-level governance“

1. Obsah a struktura práce

Cílem práce Evy Nigové je prozkoumat platnost konceptu mnohoúrovňového vládnutí (multi-level governance, MLG) v rámci EU na příkladu využívání strukturálních a kohezních fondů v Novém Jičíně. Autorka vysvětluje koncept MLG a následně jeho základní principy aplikuje na vybrané empirické případy kohezní politiky v České republice.

Na základě své analýzy dospívá k závěru, že model MLG se nejeví jako vhodný pro vysvětlení vztahů mezi subnacionálními, národními a supranacionálními aktéry v případě ČR, protože české regionální a místní samosprávy jsou ve vztahu k národní vládě příliš slabé a pasivní a jejich působení na supranacionální úrovni trpí nezkušeností, personální nedostatečností či nezájmem. Jejím závěrem proto je, že model MLG není univerzálně aplikovatelný v celé EU, protože význam a autonomie subnacionálních aktérů (regionů, obcí, firem, nevládních organizací) se odvíjí primárně z domácích poměrů v dané zemi (míry centralizace, politické kultury).

Autorka nejprve představuje dva konkureční přístupy, mající ambici vysvětlit evropskou integraci – mnohoúrovňové vládnutí a liberální intergovernmentalismus. Z těchto dvou přístupů si následně vybírá MLG a identifikuje jeho hlavní principy, které následně hodlá testovat za použití svého empirického materiálu.

V další části se práce věnuje popisu regionální a strukturální politiky EU, ovšem vždy účelně a s ohledem na cíl práce, tedy ověření platnosti modelu MLG na příkladu realizace evropské strukturální politiky v ČR. Nakonec autorka přistupuje k vlastní slibované analýze a prověřuje hlavní principy MLG za použití empirického materiálu z Nového Jičína – dvou konkrétních projektů spolufinancovaných z fondů EU a realizovaných v uplynulých letech v tomto městě.

Nakonec autorka shrnuje výsledky svého výzkumu (hodnotí MLG jako nevhodné pro pochopení vztahů mezi subnacionálními, národními a supranacionálními aktéry v ČR). Práci uzavírá seznam použitých zdrojů.

2. Hodnocení formální stránky práce

Po formální stránce je práce pečlivě zpracovaná a netrpí zásadními nedostatky. Text je logicky a přehledně strukturován. V práci nejsou téměř žádné pravopisné chyby ani překlepy. Autorčina stylistika občas není zcela vybroušená, ale stylistické problémy nejsou zásadní a jejich četnost nenarušuje čtivost a pochopitelnost textu.

Práce obsahuje všechny standardní formální náležitosti (odkazy na zdroje v textu, seznam zdrojů, obsah, vysvětlení zkratk). Nejzásadnější výtku je možné směřovat k podobě seznamu použitých zdrojů.

Ten má některé drobné nedostatky (například jeho položky nejsou abecedně seřazeny), ale hlavně vůbec neobsahuje zásadní typ zdroje, který autorka využívala – rozhovory s pracovníky krajské samosprávy Moravskoslezského kraje. Využívání rozhovorů se řídí podobnými pravidly, jako využívání jakýchkoli jiných zdrojů, a rovněž vyžaduje kompletní bibliografické údaje, v tomto případě kromě jména interviewaného člověka i jeho pozici/pracovní zařazení a datum, kdy se rozhovor uskutečnil.

3. Hodnocení obsahové stránky práce

Především je nutné ocenit strukturu a metodiku práce. Autorka postupuje přehledně a systmaticky, struktura práce je logická a slouží deklarovanému cíli. Autorka nejprve jasně vymezuje cíle své práce, následně představuje teoretický model, jehož platnost chce testovat, poté zasazuje téma do empirického kontextu a nakonec provede případovou studii, v rámci které aplikuje hlavní principy testovaného teoretické modelu na vybraný empirický materiál. Práce se pokouší o vlastní odborný přínos, nejedná se o pouhou kompilace.

K obsahu práce lze mít dvě závažnější připomínky. Zaprvé, autorka vysvětluje teoretické koncepty MLG a liberálního intergovernmentalismu nepříliš dobře. Nepodařilo se jí zcela přesvědčivě vyhmátnout základní principy obou přístupů a jasně vysvětlit jejich význam, smysl a obsah. Čtenář, který není s těmito koncepty předem obeznámen, po přečtení práce těžko pochopí jejich podstatu.

Zadruhé, aplikace modelu MLG na empirický materiál není zcela uspokojivá. Autorka na třiceti stranách textu buduje dramatický oblouk své práce, připravuje si půdu pro závěrečné prověření platnosti modelu MLG (které by mělo být skutečným vrcholem práce), zvyšuje napětí – a výsledkem je zklamání. Analýza dvou projektů z Nového Jičína je příliš stručná a povrchní, aby mohla skutečně přesvědčivě prověřit platnost modelu MLG. Možná je chyba v tom, že si autorka zvolila nevhodný empirický materiál – nějaký jiný kraj by mohlo poskytnout bohatší datovou základnu, například pokud má delší zkušenosti s fungováním svého zastoupení v Bruselu.

4. Celkové hodnocení

Autorce se v zásadě podařilo naplnit cíle, které si stanovila a její práci lze jednoznačně doporučit k obhajobě. **Vzhledem k výše uvedeným připomínkám však doporučuji ohodnotit ji známkou velmi dobře.**

Praha, 13. červen 2011

PhDr. Jan Jireš

Ústav politologie FF UK